

VERANDERING BEGINT IN PAPENDRECHT

VERKIEZINGSPROGRAMMA 2018-2022

GROENLINKS

Op 21 maart gaat ook de gemeente Papendrecht naar de stembus om een nieuwe gemeenteraad te kiezen. En het zijn belangrijke verkiezingen. Om vanuit Papendrecht verder te bouwen aan een betrokken en menselijke samenleving.

Een samenleving waarin we eerlijk delen, en zorgen voor betaalbare en toegankelijke zorg voor iedereen. Een samenleving waarin we klimaat, groen en duurzaamheid nu eens echt gaan aanpakken. En een samenleving waar onderwijs, goede huisvesting en veiligheid goed geregeld zijn.

Daarom kiest GroenLinks voor een gemeente waar iedereen de zorg krijgt die hij of zij nodig heeft. Waar we armoede en schuldproblemen aanpakken. Voor een gemeente met betaalbare en goed geïsoleerde huizen, schone lucht, en leefbare wijken. En voor een gemeente waar we niet tegen elkaar schreeuwen, maar met elkaar praten.

Dat is de toekomst waar wij samen met jou en alle andere inwoners van de gemeente Papendrecht aan willen bouwen. Verandering begint hier. Stem daarom op 21 maart GroenLinks.

Groet,

Bert Grimmus,
Lijsttrekker

KANDIDATENLIJST PAPENDRECHT

#TEAMVOORVERANDERING

- 1. BERT GRIMMIUS**
- 2. JENNIE VOS**
- 3. YARA VAN ENGELEN**
- 4. LEO QUIST**
- 5. CLAUDIA STIJL**
- 6. RONALD VIERGEVER**
- 7. AAGJE BAARTSE**
- 8. JAN ANNE BOS**
- 9. ARIE PRINS**
- 10. WILLY ZIJLMANS**
- 11. BERT DE JONG**
- 12. RENE VAN ENGELEN**

INHOUD

Het kan anders. Het moet anders. Ook in Papendrecht.	4
Waar zijn we trots op, wat hebben we bereikt	6
Tien prioriteiten voor 2018-2022	7
Papendrecht deelt eerlijk	8
Inkomen, uitkering en meedoen	9
Zorg en welzijn	12
Onderwijs	14
Sport	16
Huisvesting	18
Duurzaam Papendrecht	20
Industrie en economie	20
Verkeer en vervoer	23
Klimaat en energie	24
Milieu	26
Leefbare gemeente	27
Dierenwelzijn	29
Divers en open Papendrecht	30
Diversiteit	31
Kunst en cultuur	32
Openbare orde en veiligheid	35
Open voor anderen	37
Gemeente en haar inwoners	39
Drechtraad	41

HET KAN ANDERS. HET MOET ANDERS. OOK IN PAPENDRECHT.

GroenLinks staat voor verandering. Wij staan voor een nieuwe manier van politiek bedrijven. Voor een politiek waarin niet de winst op korte termijn centraal staat, maar ons gemeenschappelijke belang op de lange termijn. Wij staan voor eerlijk delen in plaats van hardvochtig bezuinigen. Wij staan voor verbinding, vertrouwen en hoop, in plaats van verdeeldheid. En we staan voor participatie van iedereen in vormgeven aan de samenleving.

Eerlijk & sociaal

GroenLinks wil dat iedereen in onze gemeente een fatsoenlijk bestaan kan opbouwen. Iedereen moet kunnen meedoen, via een betaalde baan, vrijwilligerswerk of op school. Als het mensen zelf niet lukt om een baan te vinden, dan willen wij dat de gemeente helpt. Als je je baan verliest of ziek wordt, moet er een goed sociaal vangnet zijn. Papendrecht laat mensen nooit in de steek. GroenLinks vindt ook dat ieder kind een goede start en een eerlijke kans verdient. Om goed onderwijs te volgen, maar ook om te ontdekken wat zijn of haar dromen zijn. En in de zorg staan niet regels en structuren centraal, maar aandacht voor de mens. Er is ruimte om te kijken naar wat mensen kunnen en wat zij zelf willen. Bovendien zorgen we ervoor dat iedereen kan wonen in een betaalbaar huis.

Groen & gezond

GroenLinks wil dat onze kinderen kunnen opgroeien in groene en gezonde wijken. Wij willen dat zij zorgeloos buiten in het groen kunnen spelen en schone lucht

kunnen inademen. Ook voor volwassenen is voldoende groen en schone lucht van levensbelang: groen helpt bij vitaal ouder worden. Daarom kiezen wij voor schoon vervoer zonder uitstoot, voor mooie groene parken met ruimte om te spelen en te sporten en voor energiezuinige huizen. Als we kiezen voor schone, groene en gezonde oplossingen, geven we straks een gezonde planeet en een evenwichtig klimaat door aan volgende generaties.

Open & divers

Papendrecht is in onze visie een gemeente waar iedereen welkom is: bewoners, bezoekers, mensen die hier werken en mensen die een veilig onderdak zoeken. Dat kan alleen als we de samenleving samen gestalte geven. GroenLinks heeft daarbij vertrouwen in mensen. Wij geloven dat ieder mens zelf wat van zijn of haar leven wil maken en zelf wil bijdragen aan de eigen omgeving. Daarom geven wij ruimte en vertrouwen: aan betrokken burgers die hun omgeving groener, mooier of schoner willen maken. Aan docenten, verpleegkundigen en andere professionals die mensen helpen. Aan kunstenaars die ons kritisch laten nadenken en laten genieten. We zetten de wensen en mogelijkheden van mensen voorop, in plaats van de regels en structuren blindelings te volgen.

WAAR ZIJN WE TROTS OP, WAT HEBBEN WE BEREIKT

- De initiatieven van burgers hebben de ruimte gekregen met als resultaat een flink aantal sociale moestuinen in Papendrecht en stukjes groen die door inwoners zelf als collectief worden onderhouden.
- Het bijenconvenant is door Papendrecht ondertekent en wordt uitgevoerd (kan nog beter!). Dit betekent gifvrij onderhoud, ruimte voor bloemen, ruimte voor insecten.
- We hebben ons hard gemaakt om van de Markt een huiskamer te maken. Daar past in onze ogen geen supermarkt in.
- De lokale lasten zijn met ruim € 100 per jaar gedaald voor inwoners, we hebben goede voorzieningen en ruimte op de begroting om de komende jaren meer te kunnen doen.
- De Voedselbank Papendrecht heeft een nieuwe plek en de gemeente maakt het werk van de Voedselbank mede mogelijk.
- Er komt (gratis) overdekt fiets parkeren op de Meent, naast het gratis parkeren voor auto's in de parkeergarages.
- We voeren actie tegen de lozingen van Chemours en werken daarbij samen met onze fracties in andere gemeenten, de provincie, de Tweede Kamer en Europa. We trekken hierbij op met andere politieke partijen, bestuurders en organisaties als Milieudefensie.
- We hebben het deel boven de A15 groen gehouden.
- Er zijn geslaagde acties voor meer zonnepanelen in Papendrecht.
- Meer vuurwerkvrije zones.
- Eventuele nieuwbouw voor het Voortgezet Onderwijs komt niet in parken.
- Papendrecht doet mee aan de operatie Steenbreek waarbij we in Papendrecht zoveel mogelijk steen willen vervangen voor groen in verband met onder andere de waterafvoer en de zuivering van de lucht.

TIEN PRIORITEITEN VOOR 2018-2022

---

1. Papendrecht gifvrij: Chemours stopt per direct met uitstoot GenX in onze lucht en ons water!
2. Zorg blijft in Papendrecht wachtlijst-vrij en aan de loketfunctie van het sociaal adviescentrum wordt meer bekendheid gegeven.
3. Papendrecht deelt eerlijk en iedereen doet mee: actief armoedebeleid, iedereen mag vrijwilligerswerk doen en statushouders worden beter opgenomen in de gemeenschap.
4. Papendrecht investeert in jongeren: jeugd- en jongerenbeleid vergroot kansen en mogelijkheden o.a. meer voorzieningen en betaalbare huisvesting.
5. Hoogwaardige kwaliteit van het groen- en natuurbeheer in heel Papendrecht. Het moet dier- en plantvriendelijker!
6. Papendrecht zet in op een duurzame en circulaire economie. Bedrijvigheid de daarbij past krijgt voorrang. Papendrecht wordt afvalvrij!
7. Papendrecht blijft bewoners actief betrekken bij besluitvorming en invulling van beleid. Beter bereik door meer bekendheid en minder obstakels.
8. Professionele dierenopvang door deskundigen: Louterbloemen neemt ook Papendrecht voor haar rekening.
9. Papendrecht groener en klimaatbestendig, voor nu, onze kinderen en kleinkinderen, onder andere door investering in groene schoolpleinen en natuurspeelplaatsen.
10. Beter en duurzaam Openbaar Vervoer: betere verbinding tussen Drechtsteden en Rotterdam stadsregio (doortrekken metro en Betuwe Linge-lijn, Waterbus ook in de late uren), herstel intercity-verbinding richting Brabant en Den Haag Centraal.

PAPENDRECHT DEELT EERLIJK

GroenLinks kiest voor een gemeente waarin we eerlijk delen. GroenLinks wil dat iedereen kan meedoen. Via betaald werk, school, mantelzorg of vrijwilligerswerk. Als dat niet lukt, is het taak van de overheid om mensen te helpen, bijvoorbeeld met extra ondersteuning of begeleiding. Ons uitgangspunt is altijd: zo weinig mogelijk belemmerende regels, zo veel mogelijk ruimte voor eigen keuzes van mensen.

Ieder kind heeft een eerlijke kans om goed onderwijs te volgen en te ontdekken wat zijn of haar passies en talenten zijn. Goed onderwijs is een van de basiselementen om kinderen en volwassenen zich te laten ontwikkelen.

Een eerlijke gemeente richt zich op menselijke zorg, zorg die aansluit bij wat mensen nodig hebben, geen wachtlijsten, wel maatwerk. Een eerlijke gemeente bestrijdt armoede, helpt mensen naar werk, faciliteert vrijwilligerswerk en waardeert mantelzorg. Iedereen moet goed en betaalbaar kunnen wonen, in iedere wijk.

Kortom, in onze gemeente krijgt iedereen een eerlijke kans op goed werk, een fatsoenlijk inkomen en een betaalbare woning. Wij zorgen ervoor dat iedereen gebruik kan maken van menselijke zorg en het goed onderwijs.

Inkomen, uitkering en meedoen

Eerlijk delen van werk en inkomen

De economie trekt aan. GroenLinks vindt het belangrijk dat alle mensen in Papendrecht dat merken. Het is belangrijk dat minder mensen in de bijstand raken of, als dit toch gebeurt, er eerder uitkomen. We gaan daarbij uit van een positieve benadering. Mensen zelf staan centraal: wat kan deze persoon? Het vinden van een geschikte baan is de verantwoordelijkheid van mensen zelf, maar de gemeente kan hierin faciliteren en stimuleren. We willen af van de standaard sollicitatieplicht, maar willen maatwerk. Mensen kunnen ook op andere wijze een nuttige bijdrage aan de samenleving leveren, bijvoorbeeld door middel van zelfgekozen vrijwilligerswerk of mantelzorg. Opgelegde werkzaamheden als tegenprestatie wijzen wij af.

GroenLinks zet zich actief in om armoede te voorkomen. Wij kiezen voor ruimhartige inkomensondersteuning, zodat mensen met een minimumuitkering of een laag salaris uit een baan volwaardig mee kunnen doen en in hun levensonderhoud kunnen voorzien. Schulden en schuldsanering moet daarbij worden betrokken. Medewerkers van de Sociale Dienst beoordelen aanvragen voor een uitkering niet alleen op basis van wettelijke richtlijnen, maar krijgen de meer ruimte om rekening te houden met de specifieke situatie van de cliënt: maatwerk dus.

PROGRAMMAPUNTEN

---

1. Met het bedrijfsleven maken we afspraken over het in dienst nemen van jongeren, ouderen, mensen met een migranten- of vluchtelingenachtergrond, laaggeschoolden en mensen met een beperking.
2. Er wordt intensiever ingezet op om- en bijscholing van uitkeringsgerechtigden voor kansrijke sectoren en beroepen. Dit kan met (tijdelijk) behoud van uitkering.
3. We schaffen belemmerende regels af. Zo willen we dat mensen met een uitkering tot een bepaald bedrag mogen bijverdienen zonder te worden gekort op de uitkering, en zullen de barrières voor het doen van vrijwilligerswerk ten tijde van een uitkering verdwijnen.
4. We leveren maatwerk rondom uitkeringen, schuldsanering en begeleiding naar werk. Daarbij is oog voor de reële mogelijkheden van mensen en voor de maatschappelijke bijdrage die zij leveren in bijvoorbeeld mantelzorg en vrijwilligerswerk.
5. De gemeente zal meer inzetten op de combinatie van leren en werken. Bijvoorbeeld: als de gemeente een tuin wil laten aanleggen, wordt er niet gelijk besloten tot aanbesteding, maar wordt er gekeken welke mogelijkheden in de stad aanwezig zijn. Zo zouden bijvoorbeeld jongeren die een hoveniersopleiding volgen betrokken kunnen worden in het project om zo ervaring op te doen.
6. 10% van de begroting voor sociale zaken wordt “regelvrij”, dat wil zeggen dat het gebruikt kan worden voor het oplossen van complexe problemen van bewoners die niet meteen in een ambtelijk format passen.

Zorg en welzijn

Ondersteuning op maat

In de zorg staat aandacht voor de mens centraal. Zijn of haar situatie, behoeften en mogelijkheden zijn leidend, de financiën volgen. Om maatwerk vorm te kunnen geven, worden vanaf het allereerste contact familie en/of vrienden bij de hulpvraag betrokken. Wat kan door hulpvragers in redelijkheid zelf worden gedaan, welke bijdrage kunnen mantelzorgers of vrijwilligers leveren en wanneer is professionele ondersteuning nodig. We vinden het heel belangrijk dat de behoefte aan zorg wordt vastgesteld los van de beschikbare budgetten en ondersteuning. Eerst het probleem goed formuleren en dan naar oplossingen zoeken, zo mogelijk in de eigen omgeving en informeel, maar zonder die eigen omgeving te zwaar te belasten. Mantelzorg is een waardevol onderdeel van de zorg en draagt bij aan de betrokkenheid van zorgbehoevenden bij hun omgeving en omgekeerd. Mantelzorg moet echter niet overvraagd worden. Ook willen we het gemakkelijker maken de weg in de zorgverlening te vinden door procedures te vereenvoudigen. Dat vereist afstemming tussen zorgverlenende instellingen onderling en met de gemeente. Om het mogelijk te maken dat mensen langer thuis wonen, mag er niet gekort worden op de thuiszorg.

Er komen experimenten met woonvormen tussen zelfstandig wonen en wonen in een verzorgings- of verpleegtehuis in. Eén van de grootste uitdagingen van de komende jaren is om een flexibel en gedifferentieerd aanbod te creëren voor ouderen. Een aanbod dat het gat dicht tussen thuis en verpleeg- en/of ziekenhuis. Thuiswonende ouderen die tijdelijk meer hulp nodig hebben moeten snel op een veilige plek terecht kunnen. Papendrecht stimuleert de komst van een zorghotel.

De jeugdzorg staat sterk onder druk. Het is onacceptabel dat er vaak onverantwoord lange wachtlijsten bestaan voor professionele hulp waar die nodig is. In Papendrecht weten we dit gelukkig tot op grote hoogte te voorkomen, maar het blijft een aandachtspunt. Het is ook onacceptabel dat, vooral ook door de aanbestedingsprocedures, de tarieven in de jeugdzorg zo onder druk staan dat gekwalificeerde aanbieders niet meer meedoen of dat de arbeidsvoorwaarden in de jeugdzorgsector sterk verslechteren. GroenLinks wil in overleg met alle betrokkenen snelle maatregelen ontwikkelen om deze misstanden tegen te gaan.

PROGRAMMAPUNTEN

---

1. De zorgbehoefte wordt onafhankelijk van de beschikbare budgetten vastgesteld.
2. Er moeten voorzieningen komen om overbelasting van mantelzorgers te voorkomen.
3. De gemeente faciliteert mantelzorg, onder meer door procedures rondom vergunningen voor een verbouwing of bijbouwen van huisvesting voor zorgbehoevenden te vereenvoudigen. Bij inwoning ten behoeve van zorg wordt niet op de uitkering gekort.
4. Het niveau van de thuiszorg blijft op peil en het budget beweegt mee, om zo de zorg te bieden die mensen nodig hebben om thuis te kunnen blijven wonen.
5. Mensen met een beperking, een chronische ziekte of een psychosociaal probleem ontvangen ondersteuning die passend is om aan de samenleving te kunnen blijven meedoen of thuis te kunnen blijven wonen.
6. Bij aanbesteding wordt geselecteerd op kwaliteit van zorgverlening en arbeidsvoorwaarden voor zorgverleners.

Onderwijs

Toegerust voor de toekomst

Investeren in onderwijs is investeren in de toekomst. Iedere inwoner van Papendrecht verdient een goede start en gelijke kansen, ongeacht afkomst, geaardheid, religie, inkomen of welk ander onderscheid dan ook. Een goede start en gelijke kans om goed onderwijs te kunnen volgen, maar ook om dromen en ambities te ontdekken en realiseren en om een leven lang te blijven leren. Omdat iedereen uniek is en zich op zijn of haar eigen manier en in zijn of haar eigen tempo ontwikkelt, wil GroenLinks dat het idee wordt losgelaten dat ieder kind op dezelfde leeftijd hetzelfde moet kunnen. De nadruk in het onderwijs moet liggen op het ondersteunen en stimuleren van ontwikkeling en het optimaal ontwikkelen van het potentieel van ieder kind. Voor GroenLinks is onderwijs meer dan taal en rekenen alleen. Ook educatie over de natuur en gezonde voeding is belangrijk; schoolkantines bieden zelf ook gezonde voeding aan. Daarnaast vindt GroenLinks het belangrijk dat kinderen leren over diversiteit in de breedste zin van het woord. Ook is er aandacht voor informeel leren.

PROGRAMMAPUNTEN

---

1. Onderwijs en opvang, inclusief vroeg- en voorschoolse educatie en buitenschoolse opvang zijn toegankelijk en betaalbaar zijn voor iedereen.
2. Gemeente, ouders, kinderopvang, scholen, bibliotheken en andere instellingen met een educatief karakter werken samen om laaggeletterdheid tegen te gaan en computervaardigheid te bevorderen. Ook bij volwassenen!
3. Elk kind krijgt het onderwijs dat het beste bij zijn of haar talenten en beperkingen past. Het samenwerkingsverband van scholen in Papendrecht en de gemeente moeten voldoende kennis en middelen hebben en beschikbaar stellen om voor ieder kind een passende onderwijsplek te realiseren.
Leerkrachten krijgen, door kleinere klassen, verlaging van de werkdruk en meer deskundige ondersteuning, tijd en ruimte voor het herkennen van oorzaken van stagnatie in ontwikkeling en voor het bieden van een passend aanbod.
4. Leerkracht(en), ouders en het kind zelf worden optimaal bij de inrichting van passend onderwijs betrokken. Waar nodig daarnaast ook de gemeente, zorginstellingen en/ of jeugdhulpverlening. Dit gebeurt steeds met respect voor de privacy van het kind.
5. Kinderen van migranten krijgen evenveel kansen als andere kinderen in Papendrecht. Samen met scholen en belangenorganisaties zoeken we naar mogelijkheden voor optimale ondersteuning en werken we aan het tegengaan van vooroordelen en discriminatie, bijvoorbeeld bij het schooladvies.
6. Schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten worden actief tegengegaan. Gemeente, ouders, leerlingen en scholen kijken samen wat nodig is om school of opleiding met een diploma af te ronden. Zo wordt de kans op succesvol afronden van de opleiding en aansluitend vinden van werk vergroot.

7. De gemeente zorgt dat het aanbod van het beroepsonderwijs goed aansluit bij de behoefte van het bedrijfsleven. Dit gebeurt door het faciliteren van samenwerking tussen scholen en het lokale en regionale bedrijfsleven en door het stimuleren van stageplekken en werkplekken voor starters.
8. De gemeente en scholen kijken samen hoe samen naar school gaan van leerlingen van verschillende etnische, culturele en sociaaleconomische achtergronden zoveel mogelijk kan worden gestimuleerd, zonder te tornen aan de vrijheid van onderwijs.
9. Op alle scholen wordt aandacht besteed aan seksuele diversiteit, pesten, mensenrechten, ons slavernijverleden, racisme en discriminatie.
10. De gebouwen, inrichting en locatie van scholen zijn duurzaam, groen, gezond en veilig, ongeacht de wijk waar ze staan of het eigen vermogen van de school. Scholen staan dus niet naast de N3/A15 en mogen wel in het groen, maar niet ten koste van groen worden gebouwd. Dus geen schoolnieuwbouw in een park. Daarnaast is goede samenwerking met andere scholen een randvoorwaarde voor nieuwbouw. Scholen worden zo snel mogelijk CO2-neutraal en krijgen groene schoolpleinen en moestuintjes. Inzet van dit alles binnen het onderwijs helpt leerlingen zich al jong duurzaam en circulair denken eigen te maken en te ontdekken waar voedsel vandaan komt, hoe het groeit en hoe je gezond eten bereid. Een goed voorbeeld van een groene, duurzame, gezonde school is Openbare Basisschool De Viermaster.

Sport

Gezond bewegen

Sporten is belangrijk voor iedereen: voor de gezondheid en voor het sociale aspect. GroenLinks houdt daarom Papendrecht in beweging! Dit doen we door te focussen op goede voorzieningen en iedereen te stimuleren om te gaan sporten. Als het aan GroenLinks ligt, zorgt de gemeente voor kwalitatief goede en betaalbare voorzieningen zoals sportvelden, sporthallen en zwembaden. Achterstallig onderhoud zal moeten worden weggewerkt. Waar mogelijk zal samenwerking tussen verenigingen worden gestimuleerd; samenwerking op het gebied van accommodaties kan immers kosten besparen. Ook blijven wij inzetten op verduurzaming van accommodaties.

Een groeiend aantal mensen sport niet in verenigingsverband, maar organiseert dit zelf, alleen of samen met anderen. De meesten doen dit in de openbare ruimte. Daarom wil GroenLinks deze sporters faciliteren door meer sport- en spelmogelijkheden in de openbare ruimte te creëren, zoals een work-out-parcours. Verder wordt bij de aanleg en renovatie van woonwijken direct rekening gehouden met sport- en spelvoorzieningen op maat, zoals jeu-de-boulesbanen vlakbij woonvoorzieningen voor ouderen.

GroenLinks stimuleert iedereen om te gaan sporten en wil dit ook voor iedereen mogelijk maken. We stimuleren de samenwerking tussen sportverenigingen onderling en met het onderwijs, de naschoolse opvang, fitnesscentra en zorginstellingen.

Voor senioren komt er een gevarieerd aanbod aan sport- en bewegingsactiviteiten, afgestemd op de behoeften van deze groep. Hiervoor wordt met ouderenorganisaties, welzijnsinstellingen en sportverenigingen samen gezocht naar een passend en toegankelijk aanbod. GroenLinks wil daarnaast het aanbod voor mensen met een lichamelijke of verstandelijke beperking vergroten.

PROGRAMMAPUNTEN

---

1. De gemeente zorgt voor goede, en duurzame voorzieningen.
2. We stimuleren het aanbod van gezond(er) voedsel in sportkantines.
3. We zetten nog meer in op sport- en spelmogelijkheden in de openbare ruimte.
4. Wij willen dat meer scholen sport gaan aanbieden als naschoolse activiteit.
5. De gemeente zal met sportverenigingen samenwerken om te zorgen voor een zo gevarieerd mogelijk aanbod aan sportactiviteiten voor alle groepen: van jong tot oud, en voor mensen met een beperking.
6. Alle leerlingen in het basis-en voortgezet onderwijs kunnen een kennismakingsprogramma volgen bij verschillende sportverenigingen.

Huisvesting

Een thuis voor iedereen

Iedereen heeft recht op een plek om plezierig, gezond én betaalbaar te wonen. De laatste jaren zijn de mogelijkheden hiertoe voor verschillende groepen flink verslechterd. Er is daarom nieuw beleid nodig. Ook moeten nieuwe afspraken worden gemaakt met woningbouwcorporaties om voldoende betaalbare, kwalitatief goede en duurzame woningen te realiseren. Waar mogelijk moeten leegstaande gebouwen worden benut voor het creëren van nieuwe woningen. Speciaal voor jongeren, starters, lagere inkomens en statushouders zijn urgent nieuwe maatregelen nodig.

GroenLinks zet zich in voor nieuwe en gerenoveerde woningen voor alle prijsklassen, aangepast op de behoefte. Voldoende betaalbare woningen voor mensen met een modaal inkomen is belangrijk om scheefwonen tegen te gaan. Door het aanbod voor hen te vergroten, zal het aanbod in de sociale woningbouw beschikbaar komen voor mensen met een laag inkomen. We vinden het belangrijk dat woningen levensloopbestendig worden gebouwd, zodat mensen niet gedwongen worden te verhuizen vanwege lichamelijke beperkingen. De gemeente zorgt samen met de woningcorporatie(s) voor de realisatie van innovatieve woonconcepten naar de behoefte van specifieke doelgroepen (bijvoorbeeld senioren, verstandelijk gehandicapten of mensen met psychiatrische problematiek). We zetten hier specifiek ook in op woningen voor jongeren.

PROGRAMMAPUNTEN

---

1. In Papendrecht komen voldoende woningen in alle prijsklassen die aansluiten bij de behoeften.
2. Woningen worden zoveel mogelijk levensbestendig gebouwd.
3. We zetten sterk in op betaalbare woningen voor jongeren.
4. De gemeente zorgt samen met woningcorporaties voor de realisatie van innovatieve woonconcepten voor specifieke doelgroepen.
5. Bij nieuwbouw wordt gekozen voor sociaaleconomisch gemengde wijken om segregatie tegen te gaan.
6. Bij nieuwbouw wordt niet in de buurt van hoogspanningsmasten gebouwd.

DUURZAAM PAPENDRECHT

GroenLinks wil een economie en een leefomgeving die gezond, aantrekkelijk en duurzaam zijn. Schone energie en een circulaire economie hebben de toekomst. Ze houden de wereld en de regio leefbaar en gezond voor nieuwe generaties. Ze bieden kansen voor nieuwe bedrijvigheid en werkgelegenheid. Papendrecht en de regio hebben bij uitstek de mogelijkheid om te profiteren van deze 'next economy'.

Industrie en economie

Duurzame bedrijvigheid die aansluit op lokale (arbeids)markt

We willen afval en grondstoffen zo veel mogelijk hergebruiken, met meer aandacht voor reparatie en slimme innovatie. We willen bedrijvigheid die hierbij past stimuleren. Daarbij is aansluiting op de lokale arbeidsmarkt en lokale behoeften (meer werkgelegenheid, minder transport) realiseerbaar. De ligging van de gemeente aan het water biedt kansen voor nieuwe maritieme technologie en transport. Vervoer over water kan schoner dan over de weg. Maar ook de scheepvaart kan en moet schoner. Grootschalig transport en logistiek vraagt veel van het milieu en van ruimte en levert weinig werkgelegenheid en andere voordelen op. Containerterminals zoals die in Alblasterdam leveren bovendien veel overlast op. Slim transport over korte afstanden biedt meer kansen. Dat geldt ook voor ontwikkeling en productie van schone maritieme technologie en bijvoorbeeld productie ten behoeve van windparken op zee.

PROGRAMMAPUNTEN

---

1. Samenwerking tussen bedrijven in het gebruik van energie, restwarmte en afval moet krachtig worden gestimuleerd.
2. Er komt een interactief Kenniscentrum Circulaire Economie waarin innovatoren (zoals Cirkellab, de Duurzaamheidsfabriek en de Maakfabriek, alsmede onderwijs- en onderzoeksinstituten) werkgevers en werkzoekenden en omscholeners elkaar ontmoeten, en versterken. De gemeente participeert en financiert voor de komende jaren een kennismakelaar die de lijntjes kort en bij elkaar houdt. Uiteindelijk kan de kennisuitwisseling door bedrijven worden gefinancierd uit de winsten die met de circulaire economie worden gemaakt.
3. Transport van goederen (over zo kort mogelijke afstanden) blijft noodzakelijk. We stimuleren daarom ontwikkeling en toepassing van slimme duurzame manieren van transport.
4. We willen bedrijven (groot en MKB) aantrekken voor duurzame energie (bijvoorbeeld gericht op windenergie, met name op zee; de metaalindustrie en kennis in deze regio biedt daar veel mogelijkheden voor).
5. We zetten in op ontwikkeling en productie van schone maritieme technologie.
6. Verscherping van regelgeving en handhaving m.b.t. lozing en uitstoot van schadelijke stoffen is noodzakelijk.
7. Chemours stopt onmiddellijk met lozing van GenX en andere risicodragende stoffen.
8. Risicovolle industrie in de buurt van woonwijken en industrie die niet past bij de circulaire economie, moet op termijn verdwijnen.

9. Bij de vestiging van nieuwe bedrijven wordt indien enigszins mogelijk gebruik gemaakt van bestaande locaties. Leegstaande gebouwen kunnen vaak voor kleinschalige bedrijven worden benut. Daarnaast wordt primair gebruik gemaakt van ruimte die er nog is op bestaande industrieterreinen. Bij de ontwikkeling van nieuwe industrieterreinen worden (als de ontwikkeling daarvan daadwerkelijk nodig blijkt) de volgende randvoorwaarden gehanteerd:
- o Duurzame bouw en productieprocessen
  - o Duurzame energie, aandacht voor benutten geproduceerde energie
  - o Geen gasaansluiting, maar maximaal gebruik van duurzame energie
  - o Onderlinge samenwerking tussen bedrijven met het oog op slim energiegebruik benutten afval, slim ruimtegebruik
  - o Optimale inpassing in omgeving met het oog op natuur, milieu, geluid en leefbaarheid
  - o Focus op lokale werkgelegenheid
  - o Regionale afstemming

Verkeer en vervoer

Voorrang voor voetgangers en fietsers, uitstekend openbaar vervoer, alleen met de auto als het niet anders kan.

GroenLinks wil een verkeers- en vervoersbeleid dat aan de toenemende behoefte aan mobiliteit tegemoetkomt, maar tegelijk de belasting van milieu en gezondheid drastisch vermindert en de geluids- en visuele overlast tegengaat. Dat kan door meer ruimte en goede verbindingen voor de fiets, beter openbaar vervoer en beperking van het autogebruik, vooral in stedelijk gebied. Ook elektrische auto's en bussen dragen aan een oplossing bij.

PROGRAMMAPUNTEN

---

1. Er komt meer ruimte voor de fiets op de Meent.
2. Het vervoer per waterbus wordt uitgebreid. Er moet een nieuwe proef komen voor de waterbus in de vroege nachtelijke uren.
3. We stimuleren en faciliteren autodelen, parkeren op eigen terrein en herinrichten autoloze straten.
4. De maximumsnelheid op A15 in stedelijk gebied en op de N3 wordt 80 km/u.
5. De A15 wordt klimaatneutraal. Er komen maatregelen om de luchtkwaliteit te verbeteren en geluidsoverlast langs de wegen terug te dringen.
6. Beter en duurzaam Openbaar Vervoer: betere verbinding tussen Drechtsteden en Rotterdam stadsregio (doortrekken metro en Betuwe Linge-lijn) intercity-verbinding richting Brabant en Den Haag Centraal.

Klimaat en energie

Naar een energieneutrale gemeente

Het streven naar een circulaire economie en een duurzame samenleving betekent dat het energiegebruik omlaag moet en in ieder geval vóór 2050 volledig klimaatneutraal moet zijn (geen CO₂-uitstoot). Dat geldt niet alleen voor de gemeente, maar ook voor bedrijven en huishoudens, kantoren, scholen etcetera. Daarvoor zijn forse inspanningen op korte termijn nodig. De gemeente Papendrecht draagt daar volop aan bij en stimuleert burgers en bedrijven om dat ook te doen.

Voor het realiseren van duurzame energievoorziening is ondersteunen en sturen van energieproducenten nodig. Daarnaast kunnen individuele en groepen burgers (bijv. energiecoöperaties) aan duurzame energievoorziening bijdragen. De gemeente faciliteert en stimuleert initiatieven op dit vlak.

PROGRAMMAPUNTEN

---

1. Om duurzame energievoorziening te kunnen blijven ondersteunen en sturen, wijst GroenLinks het verkopen van aandelen in ENECO af.
2. De gemeente faciliteert en stimuleert initiatieven van individuele en groepen burgers (bijvoorbeeld energiecoöperaties) voor duurzame energievoorziening.
3. Voorlopig is windenergie nodig voor een tijdige overgang naar een duurzame energievoorziening. Vermijden overlast en combineren met infrastructuur zijn daarbij belangrijke aandachtspunten. In Papendrecht worden zo nodig mogelijkheden gezocht langs A15.

4. De gemeente maakt afspraken met woningcorporaties en andere verhuurders over het versneld energiezuinig maken van huurwoningen. De totale woonlasten voor huurders mogen hierdoor niet stijgen.
5. Particuliere eigenaren worden geholpen met het verduurzamen van hun woningen. Nieuwe woningen worden niet op gas aangesloten en in bestaande woningen wordt de gasaansluiting geleidelijk door alternatieven vervangen.
6. Zonnepanelen op daken en groene daken worden gestimuleerd. Op alle gemeentelijke gebouwen, kantoorgebouwen, scholen en sportvoorzieningen komen zonnepanelen, ook als het om historische panden gaat. Met bedrijven worden afspraken gemaakt voor duurzaam bouwen en groene daken.
7. De capaciteit voor wateropvang wordt vergroot door, naast meer buitendijkse ruimte voor het water, ook de opvangmogelijkheden in stedelijk gebied te vergroten, onder meer door vermindering van verhard oppervlak (uitvoering van Operatie Steenbreek*).
8. Als we maatregelen moeten nemen om overstromingsrisico's te verkleinen (in het kader van het Deltaplan Rijnmond-Drechtsteden), dan zorgen we ervoor dat zo gebeurt dat het de ruimtelijke kwaliteit en leefbaarheid ten goede komt.

* Operatie Steenbreek

Dit is een samenwerkingsverband van inmiddels 58 gemeenten gericht op vergroening en vermindering van hard oppervlak in stedelijk gebied.

Milieu

Naar een schone en gezonde gemeente

Een schoon milieu is geen luxe, het is van levensbelang. Schoon drinkwater, gezonde lucht: Dat kan alleen gerealiseerd worden als we er samen de schouders onder zetten. Een krachtig milieubeleid vraagt om tegengaan en saneren van bestaande vervuiling. Het vraagt ook om voorkomen van toekomstige vervuiling.

PROGRAMMAPUNTEN

---

1. Bij bouw- en vestigingsvergunning kent de gemeente een groot gewicht toe aan milieuaspecten.
2. We stimuleren het bedrijfsleven om een positieve bijdrage te leveren aan de milieukwaliteit, en we willen stevige handhaving van de regels.
3. Sanering van vervuilde grond en waterbodems wordt voortvarend aangepakt. Daarbij wordt (vervuilde) grond verantwoord hergebruikt.
4. Asbestsanering vindt plaats op geschikte momenten, bijvoorbeeld zodra er om andere redenen aan een pand moet worden gewerkt.
5. Schadelijke of risicovolle uitstoot (bijvoorbeeld GenX, (Chemours), ontgassing binnenvaart) wordt tegengegaan.
6. Burgers krijgen voorlichting over de schadelijke effecten van houtskoolvuur (o.a. open haard) voor mensen met longziekten en worden gestimuleerd minder hout te stoken.
7. Afval wordt overal gescheiden. Melding van afvaldumping wordt gestimuleerd en gefaciliteerd. Hierop wordt streng gehandhaafd.
8. Er komen meer vuurwerkvrije zones.
9. De gemeente stimuleert door het goede voorbeeld te geven: duurzaam inkopen is wat ons betreft de norm.

Leefbare gemeente

Naar een aantrekkelijker gemeente

Sociale en fysieke duurzaamheid van de gemeente wordt bevorderd als bewoners zich er thuis en bij betrokken voelen. Een leefbare en aantrekkelijke gemeente voor iedereen is dus van groot belang.

Iedereen wil wonen, werken, ondernemen en recreëren in een aantrekkelijke leefomgeving. De gemeente maakt daarom een omgevingsplan voor het hele grondgebied. Bescherming van natuur en cultuurlandschap staat daarbij centraal. Groen en water in de bebouwde omgeving is belangrijk: het geeft de gemeente een prettig gezicht, verbetert de luchtkwaliteit, levert verkoeling als het heet is en is van groot belang voor wateropvang. Om dieren in de natuur de ruimte te geven en biodiversiteit te bevorderen, laten we groene gebieden zoveel mogelijk op elkaar aansluiten. Ook de bebouwde omgeving wordt leefbaarder en aantrekkelijker gemaakt. Bij besluitvorming over en uitvoering van ruimtelijke plannen worden belanghebbenden betrokken en wordt een integrale afweging gemaakt met het oog op economie, milieu, gezondheid en leefbaarheid nu en in de toekomst.

PROGRAMMAPUNTEN

---

1. Wij kiezen voor natuurlijk groenbeheer: onkruidbestrijding voeren we op een duurzame wijze uit. Bij snoeien van bomen en struiken en onderhoud van sloten worden kleine dieren en hun habitat beschermd. Wij kiezen voor een A-kwaliteit groenonderhoud in heel Papendrecht en niet alleen, zoals nu, in het centrum en op de doorgaande wegen.
2. Zwerfvuil in het centrum, maar ook in de wijken, wordt krachtig aangepakt.
3. Leegstand van bijvoorbeeld winkel- en kantoorpanden wordt tegengaan. Dat kan door er andere functies aan toe te kennen zoals kleinschalige bedrijvigheid en wonen.
4. Ook braakliggende terreinen worden benut voor (tijdelijk) groen of stadslandbouw en zo nodig voor nieuwbouw. Met deze maatregelen blijft de stad aantrekkelijk en wordt onnodige uitbreiding in het buitengebied tegengegaan.
5. De gemeente stimuleert vergroening van schoolpleinen.
6. Er komen fiets- en wandelroutes in en naar natuurgebied (De Biesbosch).
7. De gemeente investeert in innovatieve wijkontwikkeling samen met de bewoners. Daarbij gaat het zowel om de sociale samenhang als om de fysieke inrichting van de wijk of buurt.
8. Wij ondersteunen het initiatief om in Papendrecht te komen tot een voedselbos.

Dierenwelzijn

Een goed leven voor mens én dier

Een goed leven voor mens én dier, daar staat GroenLinks voor. Huisdieren zijn afhankelijk van de zorg van mensen. GroenLinks zorgt ervoor dat mensen in staat zijn voor hun dieren te zorgen. Ook wilde dieren vergeten we niet. Voor hen organiseren we rust en bescherming.

PROGRAMMAPUNTEN

---

1. Bij het beheer van het gemeentelijke groen staan biodiversiteit en bescherming van dieren en hun leefgebieden voorop.
2. De gemeente verbetert de mogelijkheden voor nestplekken en broedgelegenheid voor vogels in de stedelijke woonomgeving.
3. Gemeentes zijn verplicht om verwaarloosde dieren en zwerfdieren op te vangen. Het dierenpension Louterbloemen in Dordrecht, waar de Stichting Dierenlot mee samenwerkt, is daarbij van regionaal belang.
4. We voorkomen dat dieren zoekraken door het chippen van honden en katten te stimuleren. We stimuleren ook dat hondenbezitters een cursus volgen, zeker wanneer ze voor het eerst een hond hebben.
5. Het bijenconvenant wordt ambitieus in praktijk gebracht.

DIVERS EN OPEN PAPENDRECHT

GroenLinks staat voor jouw vrijheid. In een open samenleving kun je zijn wie je bent en zeggen wat je vindt. Je voelt je er thuis en veilig. We gaan er respectvol met elkaar om. Ook al is iemand anders dan jij: we geven elkaar een kans. Altijd. In onze gemeente wonen mensen met verschillende achtergronden, overtuigingen en voorkeuren. Wederzijds begrip is nodig. We zetten ons in tegen polarisatie, uitsluiting en radicalisering. Want we zijn trots op onze open en vrije samenleving: die waarden moeten we beschermen.

Kunst en cultuur dragen bij aan creatieve en persoonlijke ontwikkeling en zorgen voor verbinding tussen mensen. GroenLinks vindt het belangrijk dat alle kinderen al jong toegang hebben tot cultuur – onafhankelijk van het inkomen van hun ouders.

De gemeente zoekt samen met bewoners naar verbeteringen. GroenLinks omarmt burgerinitiatieven en ondernemende inwoners die zelf aan de slag willen. Iedereen die mee wil doen, moet gehoord worden: mondige burgers die makkelijk meepraten, maar ook inwoners voor wie meepraten minder vanzelfsprekend is. We ondersteunen daarom experimenten om onze lokale democratie te versterken.

Diversiteit

We staan voor dialoog en solidariteit, we voorkomen en bestrijden discriminatie, we vieren diversiteit

GroenLinks wil een gemeente waar iedereen zich thuis voelt. Iedere inwoner mag er zijn, ongeacht afkomst, geslacht, beperking, geloof of (seksuele) voorkeur. We vormen met elkaar één gemeente, opgebouwd uit ruim 32.000 inwoners en dus ruim 32.000 identiteiten. Je bepaalt zelf wie je bent; niet je afkomst of achternaam. Diversiteit is het uitgangspunt, inclusiviteit de norm. Hierbij gaat het om diversiteit in brede zin: ieder individu telt.

Papendrecht ondersteunt emancipatie. Voor sommigen is het soms extra moeilijk om een eigen plek te vinden. Dit kan bijvoorbeeld gelden voor vrouwen, lesbiennes, homoseksuelen, biseksuelen, transgenders en interseksuelen (LHBTI) binnen culturele en religieuze groepen. De gemeente ondersteunt groepen die actief zijn op dit vlak.

Uitsluiten van of polarisering tussen groepen in de samenleving wordt bestreden. Om discriminatie te voorkomen, zal er vooral geïnvesteerd worden in voorlichting en preventie, om de sociale acceptatie van diversiteit te vergroten. Dit kan onder andere door activiteiten op scholen en sportclubs. Verder neemt Papendrecht in overleg met werkgevers maatregelen om discriminatie op de werkvloer te voorkomen. Aandacht gaat uit naar zwangerschapsdiscriminatie, vooral bij tijdelijke en aflopende contracten. Daarnaast is GroenLinks voorstander van anoniem solliciteren, om zo discriminatie op achtergrond te voorkomen.

PROGRAMMAPUNTEN

---

1. Er komt een jaarlijkse campagne om diversiteit te vieren, om te laten zien hoe trots wij zijn om een kleurrijke gemeente te zijn. Het gaat hierbij om diversiteit in brede zin: op basis van leeftijd, beperking, culturele en religieuze achtergrond, seksuele voorkeur, genderdiversiteit, alle diversiteit mag gevierd worden. We ondersteunen dan ook van harte het wereldfeest dat we in onze gemeente houden.
2. We investeren in voorlichting en preventie van discriminatie op scholen en sportclubs.
3. Bij de gemeente wordt anoniem solliciteren de norm.

Kunst en cultuur

Kunst en cultuur: genieten, verbinden en verwonderen.

Kunst en cultuur zijn er voor en door iedereen. Daar gelooft GroenLinks in. Kunst, in welke vorm ook, van een prachtig museum tot zingen in een koor, dansen en schilderen, geeft uiting aan wat er leeft, gedacht en gevoeld wordt. Kunst en cultuur kunnen mensen verbinden en inspireren. GroenLinks wil zich daarom sterk maken voor de cultuur die er al is, zorgen dat kunst en cultuur voor iedereen toegankelijk zijn, en ruimte scheppen voor nieuwe initiatieven. Zowel het bestaande aanbod als nieuwe manieren om verschillende mensen met elkaar te verbinden en specifiek jongeren te betrekken dragen we een warm hart toe: we zetten ons hier actief voor in! Dit kan bijvoorbeeld door diverse organisaties bij te betrekken, zoals theater De Willem, Jeugd- en Jongerenwerk en de Culturele Raad. Ook de bibliotheek kan een centrale rol spelen in het vinden en verbinden van informatie, mensen en organisaties. Tevens zal de bibliotheek een functie vervullen als inspiratiebron van vernieuwing en platform voor kritisch denken.

GroenLinks vindt het belangrijk dat alle kinderen al jong toegang hebben tot cultuur - onafhankelijk van het inkomen van hun ouders. We zetten daarom in op cultuureducatie op scholen. Een belangrijke rol in algemene informatievoorziening, alsook de versterking en verbinding van inwoners en cultuur binnen de gemeente is weggelegd voor internet, tv, krant en de lokale radio. Ook is aandacht nodig voor een cultuuragenda voor kinderen en jongeren.

GroenLinks is trots op het nieuwe en bestaande culturele aanbod binnen de gemeente en op al het talent. Tegelijkertijd ziet GroenLinks dat er meer kansen zijn waarbij de gemeente haar rol kan spelen in het versterken van kunst en cultuur. Bijvoorbeeld door het slim combineren van leegstand en culturele initiatieven en werkruimtes. GroenLinks vindt het belangrijk dat de gemeenten het cultuuraanbod in de Drechtsteden beter op elkaar afstemmen.

PROGRAMMAPUNTEN

---

1. Kunst en cultuur moet voor iedereen toegankelijk zijn, ook voor mensen met een lager inkomen.
2. We stimuleren samenwerking tussen culturele en maatschappelijke organisaties om tot een rijk en divers aanbod te komen, met name ook voor jongeren.
3. We stimuleren cultuureducatie op scholen en bij culturele en maatschappelijke instellingen zoals bijvoorbeeld bij theater De Willem, het Jeugdwerk, ToBe en Excelsior.
4. We creëren een mooie culturele route in de Drechtsteden met aandacht voor cultureel erfgoed tot en met open ateliers van jonge kunstenaars.

Openbare orde en veiligheid

Veiligheid door preventie

GroenLinks vindt het belangrijk dat we sámen zorgdragen voor een veilige, gezonde en schone woon- en leefomgeving voor iedereen in de gemeente. Wij vinden dat noodzakelijk om met elkaar en naast elkaar te kunnen leven, in vrijheid.

(Het gevoel van) veiligheid kan deels worden verhoogd door het bevorderen van contacten tussen verschillende groepen, door aantrekkelijke inrichting van wijken, door tegengaan van verloedering en vervuiling. Buurtbesturen en wijkontwikkeling kunnen daarbij een belangrijke rol vervullen.

Om criminaliteit te voorkomen wil GroenLinks primair inzetten op preventie. We vinden het logisch dat dit op wijkniveau wordt gedaan. Samen met bewoners en politie identificeert de gemeente onveilige punten en door samen te werken zoeken we effectief naar oplossingen. Inwoners zijn de ogen en oren van de wijk.

In principe zijn repressieve maatregelen een laatste redmiddel. In concrete onveilige situaties vinden we dat cameratoezicht, mosquito's en samenscholingsverboden kunnen worden toegepast. GroenLinks pleit ervoor dat deze maatregelen van tijdelijke aard zijn, en we zullen scherp toezien op afspraken rondom het bewaren van en de toegang tot camerabeelden in verband met de privacy.

GroenLinks blijft zich inzetten voor een goede samenwerking van hulpdiensten, zodat signalering, aanpak en hulpverlening bij huiselijk geweld zo snel en effectief mogelijk is. Ook de veiligheid voor sekswerkers wil GroenLinks versterken. Deze sector is uiterst gevoelig voor uitbuiting en mensenhandel. GroenLinks vraagt daarom aandacht voor veilige werkplekken, legaliseren, ingrijpen bij signalen van criminaliteit en uitbuiting.

PROGRAMMAPUNTEN

---

1. We zetten vol in op vroeg-signalering: samen met scholen, ouders en jongerenwerkers willen we voorkomen dat jongeren het criminele pad betreden.
2. Repressieve maatregelen worden alleen ingezet in situaties waarin niets anders helpt, voor zo kort mogelijke duur en onder strenge voorwaarden.

Open voor anderen

Gastvrijheid in balans

Een open gemeente betekent ook een gastvrije gemeente, voor toeristen, buitenlandse studenten, tijdelijke bewoners en vluchtelingen. We staan open voor samenwerking in de regio en daarbuiten. De balans tussen onze gasten en inwoners is belangrijk, om zo overlast te voorkomen, voldoende huisvesting te garanderen en de leefbaarheid van de gemeente te bewaken.

Vluchtelingenbeleid

GroenLinks vindt dat mensen die op de vlucht zijn voor oorlog of onderdrukking recht hebben op een veilige haven. In Papendrecht leggen we het accent op het bieden van huisvesting aan en het bevorderen van integratie van statushouders. GroenLinks pleit voor het verlenen van urgentie voor huisvesting voor asielzoekers die een verblijfsvergunning krijgen. Papendrecht maakt afspraken met woningcorporaties om het woningaanbod zodanig op peil te houden dat deze voorrangmaatregel geen extra wachttijden voor andere woningzoekenden oplevert. Daarnaast wil GroenLinks ook dat Papendrecht een regeling treft voor bed, bad, brood én begeleiding voor uitgeprocedeerde asielzoekers en ongedocumenteerden. Dit zijn basale rechten van ieder mens. Deze mensen mogen niet op straat belanden.

Denk mondiaal, handel lokaal

GroenLinks vindt dat Papendrecht de verantwoordelijkheid moet nemen een duurzame bijdrage te leveren in de regio en de wereld. Verder versterkt de gemeente haar stedenbanden zo dat ze optimaal kunnen bijdragen aan de betrokkenheid van inwoners, scholen, instellingen, bedrijven en andere organisaties. Inwoners van Papendrecht zijn hiervoor de dragende kracht, en de gemeente speelt hierin een faciliterende rol. Voor uitwisseling worden ook externe fondsen aangeboord.

PROGRAMMAPUNTEN

---

1. We zorgen voor huisvesting voor en steun voor integratie van statushouders.
2. De gemeente koopt al haar producten duurzaam, diervriendelijk, en fairtrade in.

Gemeente en haar inwoners

Van wantrouwen naar vertrouwen: een gemeente die luistert naar de inwoners

In onze gemeente wonen vrije, autonome en mondige burgers. GroenLinks wil dat burgers meer te zeggen krijgen over de plek waar ze leven, wonen, werken en ontspannen. Wij willen dat mensen mee kunnen praten en mee kunnen denken over de beslissingen die hen raken. We willen dat de gemeente naar hen luistert. Sámen zoeken we naar oplossingen voor problemen in de gemeente.

De gemeente gaat uit van kracht van inwoners en speelt daarop in. De gemeente biedt daarom gelegenheid aan burgers om actief mee te denken over het beleid en daarop invloed uit te oefenen. Een voorbeeld hiervan is het succesvol in Papendrecht ingevoerde Right to Challenge en maatschappelijk aanbesteden. Ook helpt de gemeente (groepen) burgers met goede ideeën om tot werkbare plannen en realisatie te komen. Daartoe is er een gemakkelijk te vinden loket voor maatschappelijke initiatieven dat helpt met het leggen van contacten, de weg wijst in procedures en helpt bij het vinden van geld en andere hulpbronnen. Waar mogelijk vindt deregulering plaats of worden regels en procedures zo veel mogelijk vereenvoudigd.

GroenLinks staat voor een transparant en integer bestuur. Het vertrouwen in de democratie gaat de gemeente aan het hart. Daarom laat de gemeente zien wat er met initiatieven uit de samenleving is gedaan en hoe belangenafwegingen zijn gemaakt, wat er wel en niet is bereikt en wat dat heeft gekost.

PROGRAMMAPUNTEN

---

1. Right to Challenge en maatschappelijk aanbesteden worden door Papendrecht voortgezet.
2. De ondersteuning van de gemeente voor initiatieven van inwoners wordt versterkt. De gemeente zoekt de inwoners op en is beter voor de inwoners te vinden en aan te spreken.
3. Papendrecht stelt de gegevens die zij verzamelt, beschikbaar als open data, die niet te herleiden zijn tot personen. Zo krijgen burgers en bedrijven de kans om beter mee te denken en gefundeerde initiatieven te nemen.
4. Er komt een openbaar subsidieregister zodat iedereen kan zien wie subsidie van de gemeente ontvangt.
5. Er wordt geëxperimenteerd met vormen van verantwoording door de gemeente en ook door dragers van maatschappelijke initiatieven. De rekenkamercommissie speelt daarbij een belangrijke ondersteunende rol.
6. Raad, college en ambtelijke organisatie laten in ieder geval één keer per raadsperiode de eigen integriteit doorlichten.

Drechtraad

Transparante regionale samenwerking

Intergemeentelijke samenwerking is noodzakelijk omdat veel vraagstukken de gemeentegrenzen overstijgen en/of beter in regionaal verband kunnen worden aangepakt. De Drechtsteden hebben een uniek systeem met de Drechtraad als algemeen bestuur en controlerend orgaan, waarin raadsleden van alle gemeenteraadsfracties vertegenwoordigd zijn. De democratische besluitvorming is daar formeel goed geregeld. Ook vormt de Drechtraad een goed platform voor samenwerking en solidariteit in de regio. De Drechtraad is geen nieuwe bestuurslaag. Het zijn de afzonderlijke gemeenten die bepalen wat er in het samenwerkingsverband gebeurt. De afzonderlijke gemeenteraden zijn daar dus op aanspreekbaar.

PROGRAMMAPUNTEN

---

1. Voldoende aandacht voor transparantie van de besluitvorming in intergemeentelijke samenwerkingsverbanden en een duidelijke betrokkenheid van de afzonderlijke gemeenteraden daarbij.
2. Het debat over belangrijke kwesties die op Drechtstedenniveau worden aangepakt moet óók in de afzonderlijke raden worden gevoerd om die samenwerking op een transparante, democratische en gedragen wijze vorm te geven. Het betreft immers zaken waarvoor elke gemeenteraad ook naar zijn eigen kiezers verantwoording verschuldigd is. Dat geldt bijvoorbeeld voor het beleid met betrekking tot de zorg, bereikbaarheid en infrastructuur.